

AFGØRELSE

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

18. oktober 2021

Kontakt sker via Sekretariatet for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed nvu@ufm.dk

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsnr. 2020-20

Ref.-nr.
20/48941-31

Ved e-mail af 2. oktober 2020 til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (nævnet) oversendte *forskningsinstitutionen* (forskningsinstitutionen) en anmeldelse indgivet af *anmelderne* (anmelderne) vedrørende *anmeldte* (anmeldte), idet anmelder påstår, at anmeldte har handlet videnskabeligt uredeligt.

Anmelder gør gældende, at anmeldte har plagieret i produktet

produktet (produktet)

ved at have tilegnet sig anmeldernes ide uden retmæssig kreditering.

Anmeldernes *ideer* og *resultater* fremgår af anmeldernes mail (*tekst udeladt*) til (*tekst udeladt*) vedhæftet dokumentet (*tekst udeladt*), og af anmeldernes mail af (*tekst udeladt*) til (*tekst udeladt*), der som anført ovenfor var medforfattere til produktet.

Anmeldte påstår, at (*tekst udeladt*) ikke har handlet videnskabeligt uredeligt.

Efter sagens oplysninger har produktets medforfattere, *medforfatterne* (medforfatterne) ikke udført forskning, der knytter sig til produktet, med hel eller delvis offentlig dansk støtte eller ved en offentlig dansk forskningsinstitution.

Nævnets resultat

Nævnet har behandlet sagen på sit møde den 8. april, den 3. september og den 7. oktober 2021 og har truffet afgørelse om, at anmeldte ikke har handlet videnskabeligt uredeligt.

Afgørelsen er truffet enstemmigt af landsdommer dr.jur., ph.d. Jens Hartig Danielson (formand), professor, ph.d. Hanne Andersen, professor, ph.d. Janne Rothmar Herrmann, professor, ph.d. Anne-Mette Hvas, professor, ph.d. Klemens Kappel, forskningsdirektør, ph.d. Ole Kirk og professor, ph.d. Michael Robdrup Rasmussen og professor, ph.d. Helle Prætorius Øhrwald.

Nævnets afgørelse er begrundet nedenfor.

Anmeldelsen om videnskabelig uredelighed

Anmelderne har til støtte for anmeldelsen navnlig anført, at anmeldte sammen med medforfatterne i [...] offentliggjorde en artikel i tidsskriftet (*tekst udeladt*), og at anmelderne på den baggrund den (*tekst udeladt*) sendte en mail til (*tekst udeladt*) af forfatterne med en kritik af det i den pågældende artikel fremlagte (*tekst udeladt*), idet anmelderne fandt, at der var nogle matematiske fejl i (*tekst udeladt*). Da anmelderne fandt, at anmeldtes og medforfatternes svar ved mail af (*tekst udeladt*) ikke i tilstrækkelig grad tog stilling til anmeldernes synspunkter, sendte de en mere fuldstændig beskrivelse af problemerne forbundet med (*tekst udeladt*) og beskrev to andre mulige udgaver af (*tekst udeladt*). I samme mail tilkendegav anmelderne, at de ville indsende en *Comment* til tidsskriftet med de pågældende alternative (*tekst udeladt*). De anmeldte brugte herefter de alternative (*tekst udeladt*), som anmelderne havde beskrevet i deres mails, til at skrive en artikel, som de anmeldte den (*tekst udeladt*) offentliggjorde på (*tekst udeladt*). Anmelderne har navnlig anført, at anmeldte på produktets side [...], (*tekst udeladt*) de (*tekst udeladt*), uden tilladelse eller kreditering har anvendt anmeldernes (*tekst udeladt*), og at afsnittet (*tekst udeladt*) på produktets side [...-...], som sammenligner resultater fra forskellige metrikker og diskuterer alternative metrikker, ikke kunne være udarbejdet uden anmeldernes input. De anmeldte har ikke krediteret anmelderne retmæssigt, idet de i preprintet alene har anført (*tekst udeladt*). Endvidere har anmelderne anført, at (*tekst udeladt*) i produktet er fuldstændig vildledende og utilstrækkeligt, idet mailkorrespondancen ikke inspirerede anmeldte og medforfatterne til at undersøge forskellige versioner af (*tekst udeladt*). Det er anmelderne, der har beskrevet de matematiske og konceptuelle spørgsmål forbundet med anmeldtes og medforfatternes (*tekst udeladt*), og det er anmelderne, der har formuleret bedre alternativer. Anmeldte og medforfatterne har offentliggjort alternativerne som deres egne og uden tilladelse eller kreditering. Endelig har anmelderne anført, at de aldrig har haft illusioner om, at forfatterne til produktet vil blive fundet skyldig i plagiering eller videnskabelig uredelighed, men de ønsker at give de enkelte institutioner mulighed for at svare på anmeldelsen, idet de påtænker at offentliggøre sagernes udfald.

Anmeldte har heroverfor navnlig anført, at (*tekst udeladt*) sammen med medforfatterne i artiklen i tidsskriftet (*tekst udeladt*), introducerede (*tekst udeladt*), der er et nyt originalt (*tekst udeladt*) for (*tekst udeladt*). En uge efter offentliggørelsen kontaktede anmelderne anmeldte og medforfatterne og rejste to spørgsmål vedrørende den i artiklen anvendte metrik. Der fulgte herefter en diskussion via mails, hvor anmeldte og medforfatterne blandt andet klargjorde og fremlagde bevis for deres tilgang. Produktet er offentliggjort som et preprint blandt andet med henblik på i det videnskabelige miljø at få feedback og fremme diskussion. Desuden har anmeldte anført, at anmelderne er nævnt i produktets (*tekst udeladt*) og er herved behørigt krediteret. Anmeldte har tillige anført, at fremlæggelsen af produktet på (*tekst udeladt*) ikke forhindrede anmelderne i at publicere deres synspunkter. Endvidere har anmeldte anført, at i produktet bruges de oprindelige data, som blev fremlagt i artiklen i tidsskriftet (*tekst udeladt*). I produktet undersøges mange aspekter (*tekst udeladt*), uafhængigt af de matematiske spørgsmål, der rejstes af anmelderne i mailkorrespondancen. Anmeldte har anført, at de specifikt (*tekst udeladt*), som an-

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

melderne delte i mailkorrespondancen, ikke er inkluderet i produktet, og at anmeldte og medforfattere har til hensigt at tilføje en henvisning til den af anmelderne offentliggjorte (*tekst udeladt*) om emnet, i forbindelse med produktets (*tekst udeladt*). Endelig har anmeldte anført, at anmelderne har indsendt klager vedrørende samtlige medforfattere til produktet, og at første- og sidste-forfatterens institutioner, henholdsvis (*tekst udeladt*) og (*tekst udeladt*), har fastslået, at der ikke foreligger videnskabelig uredelighed.

Retsgrundlag

Sagen er blevet behandlet efter lov nr. 383 af 26. april 2017 om videnskabelig uredelighed m.v. (loven).

Nævnets kompetence fremgår af lovens § 4, stk. 1:

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Definitionen på et videnskabeligt produkt fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 6:

Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.

Det fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslag nr. L 117 af 25. januar 2017 (bemærkningerne) vedrørende vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt, at:

Den foreslåede definition lægger sig op ad UVVU's praksis på området, hvorefter et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder i modsætning til f.eks. mere populærvidenskabelige udgivelser, hvor der ikke på tilsvarende vis anvendes en videnskabelig tilgang. Vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, hvorved videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende er det helt klare kerneområde for begrebet. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, vil derfor ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Videnskabelig uredelighed er defineret i lovens § 3, stk. 1, nr. 1:

Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

Plagiering omfatter efter lovens § 3, stk. 1, nr. 4:

Plagiering: Tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.

Følgende fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 4, vedrørende plagiering:

Definitionen af plagiering forventes bl.a. at omfatte tilfælde af uberettiget tilegnelse af forskning, herunder eksempelvis afskrift uden kreditering af den reelle ophavsmand eller uretmæssig angivelse af bidrag til den pågældende forskning. Det forventes, at et væsentligt parameter i vurderingen af, om der er foretaget plagiering, vil være, om der er sket en vildledning i forhold til forskerens egen indsats i forbindelse med det videnskabelige produkt. Af hensyn hertil er det også alene tilegnelsen af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering, der vil blive vurderet som omfattet af uredelighedsbegrebet. Selvplagiering i form af eksempelvis genbrug af egne tidligere anvendte tekstpassager og lignende vil derimod alene kunne behandles som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Det forventes endvidere, at forfatterskabstvister som udgangspunkt vil blive håndteret som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis fremfor at blive anset som videnskabelig uredelighed i form af plagiering.

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Ifølge lovens § 3, stk. 2, nr. 1 omfatter videnskabelig uredelighed ikke:

tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen

Det fremgår af bemærkningerne til lovens definition af videnskabelig uredelighed, afsnit 3.4.3.1:

Definitionen af videnskabelig uredelighed forventes med lovforslaget at omfatte de mest alvorlige brud på ansvarlig forskningspraksis, dvs. grovere tilfælde af fabrikering, forfalskning eller plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt. Videnskabelig uredelighed udgør dermed en delmængde af brud på ansvarlig forskningspraksis. Hensigten med lovforslaget er at udskille denne delmængde til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, mens de resterende tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis behandles af forskningsinstitutionerne som tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets §§ 4 og 19. Den foreslåede definition skal ses i sammenhæng med den foreslåede bagatelgrænse for videnskabelig uredelighed i lovforslagets § 3, stk. 2, nr. 1, jf. nærmere om bestemmelsen nedenfor. Selvom det foreslås, at ordene alvorlige brud udgår af definitionen, er det med lovforslaget fortsat hensigten, at det alene er kvalificerede og grovere tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, der kan betragtes som videnskabelig uredelighed.

Endvidere fremgår det af lovens bemærkninger til § 3, stk. 2, nr. 1:

Efter bestemmelsens nr. 1 foreslås det, at videnskabelig uredelighed ikke omfatter tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen. Med forslaget videreføres bagatelgrænsen i forhold til viden-

skabelig uredelighed, som er indeholdt i gældende rets definition af videnskabelig uredelighed, hvorefter kun alvorlige brud på god videnskabelig praksis omfattes af definitionen, og i den gældende bekendtgørelse om UVVU, hvorefter UVVU kan henlægge sager, hvor den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet. Tilfælde af ringe betydning forventes eksempelvis at omfatte plagiering af ubetydelige passager i metodeafsnit og lignende og helt perifere fabrikeringer eller forfalskninger af mindre omfang, som ikke har indvirkning på den udførte forskning. Sådanne tilfælde kan efter omstændighederne behandles af den relevante forskningsinstitution som tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 5, og § 19.

Nævnets vurdering af sagen

Anmeldtes produkt og nævnets kompetence

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Det fremgår af lovens bemærkninger, at det helt klare kerneområde for begrebet et videnskabeligt produkt er videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende, og at et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens forstand, derfor ofte vil være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Nævnet lægger til grund, at anmeldtes produkt er et manuskript, som er publiceret på (*tekst udeladt*), der beskriver sig selv som *an online archive and distribution service for unpublished preprints in the life sciences*. Endvidere lægger nævnet til grund, at anmeldtes produkt er frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning. Produktet fremstår i sin form og opbygning som en videnskabelig artikel. Anmeldte har oplyst, at produktet er offentliggjort som preprint, med henblik på i det videnskabelige miljø at få feedback og fremme diskussion.

Herefter og på grundlag af en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter finder nævnet, at der er tale om et videnskabeligt produkt efter lovens § 3, stk. 1, nr. 6. Nævnet er derfor i henhold til lovens § 4, stk. 1 kompetent til at behandle sagen.

Anmeldelsens udformning

Det følger af nævnets praksis, at der i definitionerne af videnskabelig uredelighed og plagiering, både efter de gamle regler for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed og de nye regler for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, ligger et krav om, at der skal være sket en egentlig uberettiget tilegnelse af konkrete resultater m.v., som kan tilskrives en tidligere ophavsmand, uden at denne behørigt krediteres i den senere publikation. Det skal således være muligt konkret at påvise, at f.eks. en unik forskningsidé eller tekst er kopieret og anvendt uden kreditering, i modsætning til f.eks. situationer, hvor forskere udgiver publikationer om samme emne efter gængse metoder inden for feltet, se nævnets afgørelse af 7. juni 2018 i sag nr. 2017-01.

Almindelige bemærkninger om plagiering

Nævnet bemærker almindeligt, at der som udgangspunkt er en begrundet mistanke om plagiering, når et stykke af en tekst, der er af en vis længde, er overtaget fra en anden tekst, der typisk er skrevet af en anden forfatter, uden retmæssig kreditering, det vil sige uden tydelig kildeangivelse og markering. En læser må således ikke være i tvivl om, hvilke tekststykker der er forfatterens egne, og hvilke der er citerede eller parafraserede. Hvis der er foretaget tydelig kildeangivelse og markering ved ordret gengivelse (f.eks. kursivering eller citationstegn), er der ikke tale om plagiering.

Korrekt parafrasering indebærer, at en forfatter bearbejder andre forfatteres tanker og ideer og formulerer dem med egne ord og egen sætningsstruktur samt med kildehenvisning til de arbejder, hvor disse tanker og ideer er beskrevet. Hvis der alene er sket en mindre ombytning af ord og sætninger, samt ændring af ord med synonymer, er der tale om plagiering, hvis der ikke krediteres retmæssigt (kildeangives).

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

Almen kendt viden kan beskrives uden kildeangivelse, uden at der herved foreligger plagiering. Almen kendt viden kan defineres som viden, som man regner med, at alle inden for en bestemt gruppe eller et regionalt, institutionelt eller fagligt fællesskab kender. Det kan være fakta om f.eks. geografi, historie, fysik, sprog eller litteratur. Ordret eller tekstnær gengivelse af andre forfatteres tekst med baggrundsviden skal krediteres ophavsmanden.

Se hertil i det hele Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds afgørelse af 24. september 2019, sag nr. 2018-15.

Nævnets samlede vurdering

Af produktets side [...] fremgår blandt andet:

(tekst udeladt)(tekst udeladt) 132 ord

Endvidere fremgår det af produktets side[...]:

(tekst udeladt)(tekst udeladt) 35 ord.

På denne baggrund og efter sagens oplysninger i øvrigt lægger nævnet til grund, at anmeldte med produktet og inspireret af anmeldernes mails ønskede at undersøge holdbarheden af(tekst udeladt). De ideer og resultater, som anmelderne fremlagde i mailkorrespondancen, vedrører emnemæssigt kun en meget begrænset del af produktet, og produktets resultater er ikke afhængige af anmeldernes ideer og resultater. Efter en konkret vurdering af sagens oplysninger, finder nævnet derfor, at anmeldte ikke har tilegnet sig anmeldernes ideer eller resultater.

Anmeldte har herefter ikke plagieret, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 4.

Nævnet finder derfor, at der ikke foreligger videnskabelig uredelighed, jf. lovens § 16, stk. 1.

Klagevejledning

Denne afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed, jf. lovens § 18.

Jens Hartig Danielsen
Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Kopi af afgørelsen er sendt til *forskningsinstitutionen*

**Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed**